

Dr. Lányi Szabolcs professzor laudációja
a Sapientia-EMTE Emeritus Professzora cím átadása alkalmából

2016. október 3., Kolozsvár

Wilhelm von Humboldt koncepciója szerint a tanítás és tudomány összekapcsolása egy közös intézményi keretben - egy felsőbb tudományos intézmény ('höhere wissenschaftliche Anstalten') keretében a tudomány szabadságának egyik legfontosabb alapköve.

Egy ilyen intézmény azoknak az embereknek a szellemi életét jelenti, akiket külső kötetlenség vagy belső törekvés vezérel a tudományos kutatáshoz. Egy ilyen intézmény születésének és fejlődésének vagyunk tanúi ma Erdélyben, amelynek alapítása, majd ebből kifejlődve a műszaki oktatás, valamint a biotechnológiai tárgyú kutatások megtelepítése Székelyföldön szervesen összefonódik a Lányi Szabolcs nevével.

Dr. Lányi Szabolcs 1946-ban született Görgényszentimrén. Tanulmányait a Bukaresti Műszaki Egyetem Ipari Kémia Karán végzi, majd ugyanezen a karon folytatja oktatói és tudományos pályáját, a Szervetlen kémiai technológia és környezetvédelem tanszékének tanársegédjeként, később doktorátusvezető professzoraként. Szakmai tevékenységét kiegészítve a környezetvédelmi és iparügyi szaktárcák tevékenységét segíti miniszteri főtanácsosként, illetve államtitkárként 1996 és 1999 között, majd az Országos Tudományos- és Technológiai Ügynökség elnökeként.

2001-ben családjával együtt Csíkszeredába költözve, küldetésként éli meg a Sapientia EMTE intézményi létrehozásában való részvételt, ahol alapító dékánként, majd a Műszaki és Természettudományi Tanszék vezetőjeként, az utóbbi években pedig kutatásvezető és doktorátusvezető professzorként tevékenykedik.

Szakmai munkássága eredményeként több mint 250 szakcikket jegyez hazai és külföldi tudományos közleményben, emellett több mint 80 műszaki termék fűződik nevéhez – ezek között 7 nemzetközi díjat nyert szabadalmaztatott eljárás. Az országos tudományos kutatási rendszer tevékeny tagjaként 18 versenypályázaton nyert kutatási projekt kidolgozásában és megvalósításában vesz részt k.

Nevéhez kötődik a Sapientia EMTE Biomérnöki Tanszéke mellett működő Biokémiai és Biotechnológiai Kutatóközpont (BIBIRC) alapítása és működtetése, majd 2014-től az első független székelyföldi biotechnológiai kutatóintézet (CEBIO) létrehozása Csíksomlyón.

Szakmai munkássága elismeréseként számos országos és nemzetközi kitüntetésben részesül, tudományos tevékenységét a Román Akadémia, a belgiumi feltalálók egyesülete is méltatja, több nemzetközi feltalálói kiállításon is díjazták, emellett az UNESCO meghívására tudománypolitikai szakértőként is tevékenykedik. Székelyföldi fejlesztési munkásságáért 2015-ben Orbán Balázs díjjal tüntetik ki.

A humboldti meghatározás szerint működő felsőbb tudományos intézményekben a tanár és tanuló viszonya is egészen más lesz, mint az iskolában. Az előbbi nem az utóbbiakért van, hanem mindketten a tudományért; a tanár munkája pedig a tanítványok jelenlététől is függ, mert nélkülük tevékenysége nem lenne eredményes.

Lányi professzor úr munkásságának eredményét mi sem bizonyítja ékebben, mint az a 25 fiatal székelyföldi biotechnológus kutató, aki irányítása alatt végezte tanulmányait, és szerzett sikerrel doktori fokozatot. Ezek a fiatalok nem csak szakmai mentorukat ismerték meg a Professzor úrban, hanem az önmegvalósítás eléréséért való küzdelemben, kitartásban és bátorságban példamutató vezetőjüket, barátjukat is.

Dr. Lányi Szabolcs széleskörű tudományos megvalósításai, székelyföldi tudományos közösség-szervező, valamint fejlesztési tevékenysége úttörővé tették őt a Sapientia EMTE alapításának és fenntartásának folyamatában. Jelen cím átadása méltán hangsúlyozza példaértékű fejlesztési munkásságát, tanítványainak pedig azon reményét, hogy a továbbiakban is számíthatnak gondolataira, meglátásaira és tanácsaira.

Dr. Miklóssy Ildikó,
egyetemi adjunktus